

Afscheid van een kardinaal ©

Kardinaal Suenens, 1993

INHOUD

1. De heilige Geest in de heilige Kerk
2. De heilige Geest in het hart van de nieuwe evangelisatie en van de oecumene

Kerncitaten:

"Het is een permanente bekoring over de vernieuwing van de Kerk te denken in termen van reorganisatie, van aanpassing van uitwendige vormen, van hervorming van structuren zoals dat het geval is bij menselijke instellingen."

"De vernieuwing die we van een actualisering van Pinksteren mogen verwachten, is niet op de eerste plaats een uitwendige vernieuwing, maar een vernieuwing aan de bron, in de aan God geschonken vrijheid om ons te christianiseren, in de diepte, door zijn Geest. Daar ligt de sleutel van heel onze oecumenische hoop van terugkeer tot de zichtbare eenheid van de christenen."

3. De FIAT-rozenkrans

Dit zijn de pagina's 331 t/m 336 uit Boek III 'De heilige Geest, levensadem van de Kerk' © - L.J. Kardinaal Suenens, uitgegeven door de FIAT-vereniging in België, www.associationfiat.com.

Besteladres:

www.associationfiat.com

Deze tekst komt uit het laatste hoofdstuk van het boek *Gods onvoorziene wegen, herinneringen van een kardinaal*, p. 299, Tielt, Lannoo, 1993.

Voor overname van deze tekst is toestemming nodig van de FIAT-Vereniging te België, www.associationfiat.com.

Afscheid van een kardinaal¹

Terecht kunnen wij menen dat het toekomstig lot van de mensheid is gelegen in de handen van hen die erin slagen aan de komende generaties motieven te geven om te leven en om te hopen.

Gaudium et Spes (nr.31)

---

¹ Deze tekst komt uit het laatste hoofdstuk van het boek *Gods onvoorziene wegen, herinneringen van een kardinaal*, p. 299, Tielt, Lannoo, 1993.

Hoe zou ik met de toekomst voor ogen kunnen nalaten de rol van de heilige Geest in de Kerk van morgen in het licht te stellen? Hij blijft 'de levensbrengende Geest' in de meest complete betekenis van die terminologie. Dat zou ik hier, bij wijze van afscheid, willen onderstrepen.

1. De heilige Geest in de heilige Kerk

In het Credo wordt de Kerk 'één, heilig, katholiek en apostolisch' genoemd. Van die vier kenmerken is dat van de 'heilige Kerk' het meest oorspronkelijke. De Kerk wordt reeds 'heilig' genoemd in de oudste formuleringen van het Credo.

Het is waarschijnlijk dat de oudste uitdrukking als volgt luidde: "*Ik geloof in de heilige Geest in de heilige Kerk.*"² De heiligheid van de Kerk blijkt de initiële gave van de Geest te zijn. Met reden spraken onze voorouders in het geloof over 'onze moeder de heilige Kerk'. Deze woorden zijn niet zomaar tot vrome literatuur te herleiden. Wij geloven in het spirituele moederschap van de Kerk die ons opwekt ten leven en tot heiligheid.

De Kerk van ons geloof is niet de verzameling of het geheel van allen die, persoonlijk of in gemeenschap, zich op Christus beroepen. De Kerk heeft een bestaan en consistentie die voorafgaan aan en uitstijgen boven de bewuste instemming van de gelovigen met Jezus Christus en met de particuliere gemeenschap waar ze lid van zijn. Zij is tegelijkertijd de gemeenschap die wij samen opbouwen – de Kerk, dat zijn wij – en het substraat dat ons draagt, de moedergemeenschap die ons opwekt tot het leven van God, in Christus en door de Geest.

De Kerk van ons geloof is heilig geboren. Haar heiligheid bestaat niet uit de toevoeging van de heiligen die zij voortbrengt, het is haar eigen heiligheid – de heiligheid van Christus en van zijn Geest in haar – die vruchten draagt in ons.

Het zijn niet de heiligen die bewonderenswaardig zijn, het is God en Hij alleen die bewonderenswaardig is in de heiligen.

In die zin is de Kerk middelares van de heiligheid van God. Zij is een moeder die

---

² Vgl. Pierre NAUTIN, *Je crois à l'Esprit Saint dans la Sainte Eglise pour la résurrection de la chair*, Paris, Cerf, 1977.

heiligen voortbrengt die zich door haar laten vormen. In strikte zin moeten wij eigenlijk niet heilig 'worden', maar het blijven, en groeien in de initiële heiligheid die wij ontvingen bij ons doopsel.

2. De heilige Geest in het hart van de nieuwe evangelisatie en van de oecumene

Het is een permanente bekoring over de vernieuwing van de Kerk te denken in termen van reorganisatie, van aanpassing van uitwendige vormen, van hervorming van structuren zoals dat het geval is bij menselijke instellingen. We zijn er wel toe in staat pijpleidingen en kanaliseringen te maken, maar we zijn niet bij machte om een bron te doen ontspringen.

Zonder de noodzaak van sommige hervormingen te ontkennen, ging Johannes XXIII naar de kern van de dingen, naar de bron van het levend water, door de christenen op te roepen tot ontvankelijkheid voor Gods gave, opdat er zich een nieuw Pinksteren doorheen de Kerk zou kunnen voltrekken. De Kerk heeft er altijd nood aan daar te worden hersticht waar ze gesticht is geweest, namelijk in het cenakel, in de stichtingservaring die het gebeuren van Pinksteren is geweest.

De vernieuwing die we van een actualisering van Pinksteren mogen verwachten, is niet op de eerste plaats een uitwendige vernieuwing, maar een vernieuwing aan de bron, in de aan God geschonken vrijheid om ons te christianiseren, in de diepte, door zijn Geest. Daar ligt de sleutel van heel onze oecumenische hoop van terugkeer tot de zichtbare eenheid van de christenen.

DE FIAT-ROZENKRANS

De rozenkrans³ die we hier voorstellen, FIAT-rozenkrans genaamd, wordt ingeleid

---

³ De FIAT-rozenkrans is een instrument van genade voor de evangelisatie. Kardinaal Suenens heeft een boekje geschreven die de spirituele en pastorale betekenis ervan uitlegt. De FIAT-rozenkrans en het boekje worden beide verspreid door de FIAT-vereniging.

door het FIAT-gebed waarin we de heilige Geest aanroepen, opdat Hij ons, in verbondenheid met Maria, zou binnenleiden in het hart van de blijde, droevige en glorievolle geheimen van Jezus.

Hij wil ons doen herleven hetgeen de apostelen ervaarden in het cenakel van Jeruzalem waar zij, in gebed met Maria, de komst van de heilige Geest afwachtten die hen omvormde en hen moed en kracht gaf om het evangelie naar het hart van de wereld uit te dragen. Deze rozenkrans herinnert ons aan onze taak om 'ons gebed te beleven'.

Deze verwijzing naar het cenakel onderstreepte kardinaal Danneels toen hij de FIAT-rozenkrans goedkeurde en warm aanbeval:

“Moge deze kleine FIAT-rozenkrans zijn weg vinden in de gezinnen en hen helpen om even zoveel cenakels te worden van apostelen, die rondom de maagd Maria verenigd zijn om de Geest van Pinksteren te ontvangen.”

We zouden kunnen zeggen dat deze rozenkrans, tegelijk klassiek en nieuw, een buitengewone rozenkrans is voor het gezin, voor de oecumene en voor de evangelisatie. De FIAT-rozenkrans leent zich gemakkelijk tot instrument van christelijke vorming.

Heilige Geest,

Help ons om in verbondenheid met Maria de blijde, droevige en glorievolle geheimen van Jezus opnieuw te beleven. Amen.

Geef ons dat wij:

- *bezield door ons doopsel,*
- *gevoed door de eucharistie,*
- *vernieuwd door de genade van Pinksteren,*

- *in woord en daad, altijd en overal,*
- *leven als trouwe getuigen van Christus*
- *en van de liefde van zijn heilig Hart. Amen.*

Laten we bidden voor

De Kerk...de wereld...onze persoonlijke intenties...

Onze Vader

-
- De FIAT-rozenkrans telt in het totaal negen mysteries: drie blijde, drie droevige en drie glorievolle. Bij ieder geheim bidden we driemaal het 'Weesgegroot', gevolgd door 'Vreugde en eer aan de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen'.

- Daarna volgen de aanroepingen:

*Heilige Jozef, behoeder van de heilige Familie,
Bescherm ons*

*Heilige Aartsengel Michaël,
tegen de Machten van het Kwaad,
Verdedig ons*

*Alle engelen en heiligen,
Bid voor ons.*

- De FIAT-rozenkrans sluit af met een lied:

*Moeder Gods, leer ons
JA te zeggen aan de Heer,
Moeder Gods, elk moment van ons leven.*

*Moeder Gods, leer ons
DANK te zeggen aan de Heer,
Moeder Gods, elk moment van ons leven.*

Voor meer teksten van Kardinaal Suenens:
ga naar de inhoudsopgave van www.stucom.nl > type ctrl-f > type Suenens > type Volgende.

0069 geeft de inhoudsopgave Boek I, II en III

0238 toont waar alle boekonderdelen staan op www.stucom.nl

Dit is document 0230 op www.stucom.nl